

Coperta față:

Imagine restaurată și colorată de Olga Shirnina.

Volum coordonat și tradus din limba rusă
de Natalia Lozan

Comenzi online:
www.librariaortodoxia.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Viața și minunile Sfintilor Țari Mucenici Romanov / coord. și
trad. din lb. rusă: Natalia Lozan. - București : Ortodoxia, 2017

ISBN 978-606-8647-00-5

I. Lozan, Natalia (coord. ; trad.)

Sfintilor Țari Mucenici Romanov,
rugați-vă lui Dumnezeu pentru noi!

Cuprins

Viața Sfintilor Țari Mucenici Romanov	5
O lună de miere care a durat 23 de ani	43
Țareviciul Alexei - O viață scurtă și pătrunzătoare .	53
Surorile Romanov: Noblețea obligă	71

Minunile Sfintilor

Țari Mucenici Romanov

Minunea de la arhiva regală	81
“Trebuie să vă opriți chiar acum!”	87
Salvarea din mlaștină	92
Ajutor la examenele de admitere	96
“Cere să se slujească un parastas pentru mine” .	99
Returnarea unei sume foarte mari de bani	100

Ajutor în găsirea unei locuințe	102
"Numele meu este Nicolai Nicolaevici!"	105
Țarul Nicolae al II-lea mi-a salvat viața	108
Privirea Țarului Nicolae	113
"Sunt Maria!"	117
"Vei trăi până la canonizarea mea!"	122
Liniștirea unor tineri	129
Vindecarea coloanei fracturate	132
Anularea amenzii	134
Găsirea cruciulitei și a lanțului pierdut	136
Un cadou împăratesc	138
Vindecarea durerii de picior	140
Scăparea de dependență și primirea dreptei credințe	142
Ajutor în nașterea de copii	143
O icoană nouă	144
Vindecarea unui orb	145
Salvarea unui Tânăr demonizat	147
"De ce te rogi doar mie?"	150
Salvare de la sinucidere	151
Ajutor la examene	154
Vindecarea unui preot grav bolnav	156
Vindecarea ochilor	159
Vindecarea unei gripe puternice	161
Cel mai minunat Paște!	163

Viața Sfinților Țari Mucenici Romanov

Țarul Nicolae al II-lea al Rusiei sau Nikolai Alexandrovici Romanov s-a născut la 6 (18 mai) 1868, în ziua pomenirii Sfântului și Dreptului Iov mult pătmitorul. El a fost cel mai mare fiu al Împăratului Alexandru al III-lea și al Împărătesei Maria Fiodorovna.

Educația primită sub îndrumarea tatălui său a fost severă, uneori destul de aspră pentru un copil. "Am nevoie de copii sănătoși și normali", acesta era îndemnul împăratului către educătorii copiilor săi. O astfel de educație nu putea fi decât într-un duh ortodox.

De mic copil, Țareviciul Nicolae a simțit o dragoste deosebită pentru Dumnezeu și pentru Biserica Lui. El a primit o educație foarte bună, instruirea având loc acasă. Nicolae cunoștea mai multe limbi străine, a studiat istoria rusă și mondială, cunoștea arta militară și era o persoană erudită

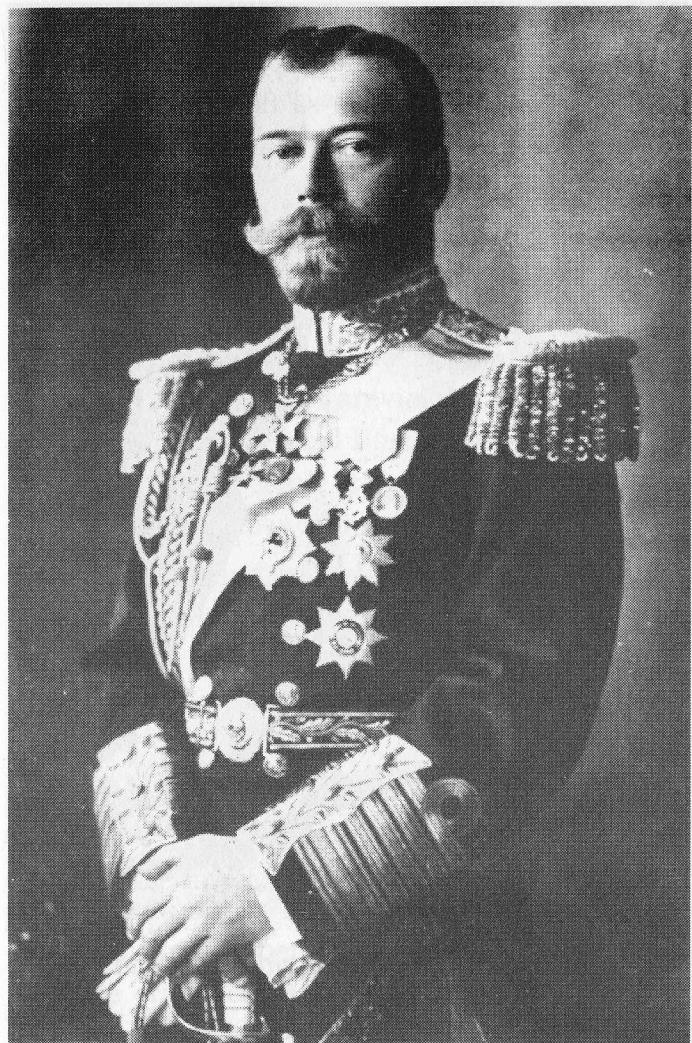
și cultă. Împăratul Alexandru al III-lea a pregătit un vast program de formare pentru moștenitorul tronului, pentru ca acesta să fie gata să preia îndatoririle regale, însă aceste planuri nu au putut fi realizate decât parțial.

Alexandra Feodorovna Romanova (prințesa Alix de Hessa-Darmstadt) s-a născut la 6 iunie 1872 la Palatul din Darmstadt, fiind al șaselea copil din cei șapte ai Marelui Duce Ludovic IV și al Prințesei Alice a Regatului Unit.

În copilărie, prințesa Alix, aşa cum era alintată acasă, era o fetiță veselă și mereu bine dispușă, adesea fiind numită și "Sunny" (Însorita).

Atât Alix, cât și ceilalți frați și surori ai ei au fost crescuți în tradiția patriarhală. Viața lor era organizată și se desfășura conform unor reguli bine stabilite, iar copii nu trebuiau să petreacă timpul fără scop sau trândăvind. Îmbrăcăminte și hrana copiilor erau foarte simple. Fetele trebuiau să aibă singure grija de șeminee și să facă curățenie în camerele lor. Mama lor a încercat să le ofere o educație bazată pe o abordare profund creștină a vieții.

Prima suferință cu care s-a confruntat micuța Alix a fost la vîrstă de doar șase ani, atunci când, la vîrstă de 35 de ani, s-a stins din viață mama ei.

Sfântul Împărat Mucenic Nicolae al II-lea

Sfânta Împărăteasă Muceniță Alexandra

După această tragedie, Alix s-a închis în sine, a început să evite comunicarea cu persoanele străine, reușind să-și găsească liniștea doar în sănul fami-

liei. După moartea fiicei, regina Victoria a Marii Britanii și-a îndreptat toată dragostea asupra nepoților, îndeosebi asupra mezinei, Alix. Educația și studiile tinerei prințese vor fi supravegheate de acum de bunica ei.

Prima întâlnire a Tânărului Țarevici Nicolae Alexandrovici, care avea șaisprezece ani și a prințesei Alix a avut loc în anul 1884, când sora ei mai mare, viitoarea Sfântă Muceniță Elisabeta, s-a căsătorit cu unchiul Țareviciului, Marele Duce Serghei Alexandrovici al Rusiei. Între tineri a apărut o relație de prietenie, care ulterior s-a transformat într-o dragoste sinceră și profundă.

Atunci când în anul 1889 moștenitorul tronului Rusiei a atins vîrstă majoratului, el le-a cerut părinților să-l binecuvânteze pentru căsătoria cu prințesa Alix. Tatăl său însă l-a refuzat, motivând că este încă prea Tânăr. Neavând încotro, Nicolae a acceptat voia tatălui său, însă în anul 1894, Împăratul Alexandru al III-lea, văzând fermitatea fiului său în această alegere, l-a binecuvântat pentru căsătoria cu aleasa inimii. Singurul obstacol care mai exista pentru ca tinerii să-și unească destinele era trecerea la ortodoxie a prințesei. Conform legilor ruse, soția moștenitorului tronului regal trebuia să fie creștin-ortodoxă. Alix, care a fost educată în religia protestantă și era convinsă

de adevărul credinței sale, a primit inițial cu greu aceasta.

Bucuria dragostei împărtășite a țareviciul Nicolae și a prințesei Alix a fost umbrită de înrăutățirea bruscă a stării de sănătate a Împăratului Alexandru al III-lea. Călătoria în Crimeea din toamna anului 1894 nu a adus o îmbunătățire a stării de sănătate. Boala gravă cu care se confrunta îl seca de ultimele forțe...

La 20 octombrie, Împăratul Alexandru al III-lea a trecut la cele veșnice. A doua zi, la biserică din Palatul Livadia, prințesa Alix a trecut la Ortodoxie, primind numele Alexandra Feodorovna.

Neînținând cont de doliul pentru Împăratul Alexandru, s-a decis să nu se amâne nunta, însă ceremonia a avut loc într-un cadru foarte restrâns la 14 noiembrie 1894. Zilele de bucurie și fericire nu au durat însă prea mult, noul împărat fiind nevoit să ia asupra sa întreaga povară de conducere a Imperiului Rus.

Moartea timpurie a Împăratului Alexandru al III-lea nu i-a permis moștenitorului său să se pregătească pe deplin pentru misiunea sa de a deveni monarh al unui stat imens. Totuși, la cei 26 de ani pe care îi împlinise Nicolae Alexandrovici, el se formase pe deplin ca o personalitate cu o proprie

viziune asupra lumii.

Cei care l-au cunoscut îndeaproape pe Împăratul Nicolae al II-lea remarcau inteligența sa și rapiditatea cu care se încadra în problemele discutate, dând dovadă de o memorie excelentă, îndeosebi pentru oamenii pe care-i întâlnea și cu care comunica.

Chiar de la începutul domniei sale, Nicolae al II-lea a considerat îndatoririle monarhului drept o datorie sfântă. Împăratul era convins că puterea imperială a fost și va rămâne sfântă pentru poporul rus, care în acea perioadă era de circa o sută de milioane de oameni. El a încercat mereu să se conduce după principiul că atât regele, cât și regina, trebuie să fie mai aproape de oameni, că trebuie să se întâlnească și să comunice cu supușii lor, atât pentru a le cunoaște problemele și greutățile, cât și pentru a le căpăta încrederea.

În anul 1896 au loc festivitățile de încoronare. Din acel moment Nicolae al II-lea își începe slujirea împărătească, punându-și toată nădejdea în Domnul și având drept grija de căpetenie binele poporului. Cuvintele Scripturii: "El va da tărie regilor noștri și fruntea Unsului Său o va înălța" (1 Regi, 2,10) au devenit sprijin pentru noul împărat care, fiind de mic logodit cu Rusia, s-a cununat acum simbolic cu ea.

Spre durerea și regretul familiei regale, la festivitățile de încoronare de la Moscova din 1896, mai multe mii de persoane au fost călcate în picioare și au murit în îmbulzeala iscată la ceremonie. Nicolae aflat despre catastrofă mai târziu și în aceeași zi a și vrut să anuleze festivitățile care urmău, dar a fost convins să nu facă aceasta de către rude și sfetnici. Mulți au văzut decesele ca pe o previzuire nefastă.

Devenind conducătorul unui imperiu vast, în mâinile împăratului s-au concentrat toată plinătatea puterii judecătoarești, legislative și executive. Totodată, Tânărul împărat vedea una din misiunile sale de bază păstrarea credinței ortodoxe, după cuvântul Sfintei Scripturi: "Regele... a încheiat înaintea Domnului legământ ca să urmeze Domnului și să păzească poruncile Lui, descoperirile Lui și legiuiriile Lui cu toată inima sa și cu tot sufletul" (4 Regi. 23, 3).

Astfel, noul împărat al Rusiei a fost un om generos, preocupat de ajutorarea celor aflați în nevoi. S-a ocupat de sprijinirea spitalelor și a așezămintelor de binefacere, investind pentru această cauză nobilă bani dintr-un cont personal.

Avea o mare putere de a răbda și un deosebit curaj. Ceea ce îl caracteriza îndeosebi era deplina supunere față de voia lui Dumnezeu. Credința în

întelepciunea divină îi dădea un calm care nu-l părăsea niciodată.

La un an după căsătorie, la 3 noiembrie 1895, s-a născut prima fiică a familiei împăratului - Maria Ducesă Olga, după care pe lume au venit alte trei fete, pline de sănătate și viață, aducând o mare bucurie părintilor: Marile Ducese Tatiana (29 mai 1897), Maria (14 iunie 1899) și Anastasia (5 iunie 1901). Totuși, această bucurie nu era deplină, familia dorindu-și nașterea moștenitorului tronului, pentru ca "Dumnezeu zile la zilele împăratului să adauge, anii lui din neam în neam" (Ps 60, 7).

Evenimentul mult așteptat s-a întâmplat la data de 12 august 1904, la un an după pelerinajul familiei regale în Pustia Sarovului, la Diveevo, la praznicul Sfântului Serafim. Părea că acum va începe o nouă perioadă plină de bucurie pentru familia regală, dar la câteva săptămâni după nașterea Țareviciului Alexei, s-a aflat că el este bolnav de hemofilia. Viața copilului de acum înainte va atârna pentru totdeauna de un fir de ață: cea mai mică săngerare îl putea costa viață. Suferința mamei sale era greu de descris...

Credința sinceră și profundă a însoțit familia regală pe tot parcursul vieții, iar acest duhul credinței ortodoxe a fost pus de la bun început și în educația copiilor familiei imperiale. Toți mem-

brii familiei trăiau conform tradițiilor credinței ortodoxe. În duminici și sărbători, ziua începea cu participarea la slujbele bisericești, iar zilele și perioadele de post făceau parte din viața de zi cu zi a țarilor ruși, pentru că "împăratul nădăjduiește în Domnul și întru mila Celui Preaînalt nu se va clinti" (Ps. 20: 7).

Cu toate acestea, religiozitatea personală a Împăratul Nicolae Alexandrovici și mai ales a soției lui erau cu siguranță mult mai mult decât o simplă respectare a unor tradiții. Cuplul regal nu doar că a vizitat numeroase biserici și mănăstiri în timpul călătoriilor sale, încchinându-se la Icoane Făcătoare de Minuni și la Sfintele Moaște ale Sfinților, dar, de asemenea, a înfăptuit numeroase pelerinaje, aşa cum s-a întâmplat în anul 1903, la praznicul Sfântului Serafim de Sarov. Împăratul și împărăteasa nu doar participau la slujbele oficiale în duminici și sărbători, dar cereau să fie săvârșite slujbe și la biserică din Tarskoie Selo, unde se puteau ruga după nevoie.

În timpul domniei sale, Împăratul Nicolae al II-a a acordat o atenție sporită nevoilor Bisericii Ortodoxe. La fel ca toți împărații ruși, Nicolae al II-lea a donat sume mari de bani pentru construcția unor noi biserici, inclusiv în afara Rusiei. Pe parcursul anilor domniei sale, numărul bisericilor parohi-

Sfinții Țari Mucenici Romanov

ale din Rusia a crescut cu mai mult de 10.000 și au fost deschise peste 250 de noi mănăstiri. Împăratul însuși a participat la punerea temeliilor unor noi

biserici. Evlavia personală a împăratului s-a manifestat și prin faptul că, în anii domniei sale au fost canonizați mai mulți Sfinți decât în două secole anterioare, când au fost canonizați doar cinci Sfinți. În timpul conducerii lui Nicolae al II-lea au fost canonizați Sfântul Teodosie de la Cernigov (1896), Sfântul Serafim de Sarov (1903), Sfânta Cneaghină Anna de Kašin (1909), Sfântul Ierarh Ioasaf, Episcop de Belgorod (1911), Sfântul Ermoghen de Moscova (1913), Sfântul Pitirim de Tambov (1914), Sfântul Ioan din Tobolsk (1916).

Dorința de a implementa în viața statului principiile religioase și a moralei creștine a influențat și politică externă a Împăratului Nicolae al II-lea. Deja în anul 1898, el a făcut un apel către guvernele europene cu o propunere de a convoca o conferință pentru a discuta despre menținerea păcii și a reducerii armatelor. Ca rezultat al acestor inițiative, s-au desfășurat conferințele de pace de la Haga din 1889 și din 1907. Hotărârile lor nu și-au pierdut importanța nici în prezent. Cu toată dorința sinceră a împăratului de a păstra pacea, în timpul domniei lui, Rusia a fost implicată în două războaie sângeroase care au dus și la tulburări interne. În anul 1904, fără a declara război, Japonia a început acțiuni militare împotriva Rusiei, o consecință a acestui război fiind revoluția din 1905.

Puțini dintre supușii săi aveau posibilitatea să comunice cu împăratul într-un cadru neformal, dar toți cei care cunoșteau viața de familie a împăratului din comunicarea directă cu ei, remarcau simplitatea surprinzătoare, dragostea reciprocă și înțelegerea dintre toți membrii acestei familii strâns unite. Centrul familiei era Alexei, asupra lui fiind concentrate toate năzuințele și speranțele. Față de împărăteasa mamă, toți copiii erau plini de respect și atașament. Atunci când împărăteasa se îmbolnăvea, fiicele sale aveau grija pe rând de ea. Relația copiilor cu împăratul era foarte călduroasă. El era pentru ei atât împărat, cât și tată și prieten. Comportamentul lor se modifica în funcție de circumstanțe, mergând de la încchinarea aproape religioasă, până la cea mai călduroasă prietenie.

Deși plini de dragoste față de copii, atât împăratul, cât și împărăteasa erau exigenți față de ei.

“Copiii trebuie să învețe jertfa de sine, renunțând la propriile lor dorințe de dragul altora”, spunea Țarina.

“Cu cât este mai mare statutul unui om, cu atât mai mult trebuie să-i ajute pe alții și, adresându-se acestora, nu trebuie să pomenească niciodată de poziția sa socială”, spunea Țarul Nicolae, “iar proprii mei copii trebuie să fie tot aşa.”